

आयस्य रथेन श्यावायां शतत्र कर्त्तव्ये उत्सवभेदे च ।
 रथाङ्ग न० अङ्गुते गम्यतेऽनेन अगि करणे वञ् इत० ।
 १ चक्रे । रथाङ्गशब्दः वाचकत्वेनाख्यस्य अच् । २ चक्र-
 वाके पुंस्त्री० अमरः स्त्रियां ङीष् ।
 रथाङ्गपाणि पु० रथाङ्गं चक्रं सुदर्शनं पाणौ यस्य । चक्र-
 धरे विष्णौ हला० । [वृत्ते शब्दर० ।
 रथाम् पु० रथ इवाभियतेऽसौ आ+भ-सूच० क । वेतस-
 रथाम्पुष्प पु० अम्भविष्य पुष्पमस्य रथनामकोऽभ्यपुष्पः कर्म० ।
 वेतसवृत्ते भरतः । [२ रथेन युद्धकारको च हेमच० ।
 रथारोहिन् पु० रथमारोहति आ+रुह णिनि । १ रथिनि
 रथिक पु० रथो युद्धसाधनत्वेनाख्यस्य ठन् । १ रथिनि २ ति-
 निशब्दे च राजनि० । इर । रथिर । इन । रथिन ।
 इनि । रथिन् इत० ण्यत् । [उपाविशत्] गीता ।
 रथोपस्थ न० रथस्य उपस्थ इव । रथमध्ये । “रथोपस्थ
 रथ्य पुंस्त्री० रथं वहति यत् । १ रथवाहकं चोटके अमरः
 स्त्रियां ङीष् । रथखेदं यत् । २ रथसम्बन्धिनि चक्रादौ
 त्रि० हेमच० । द्राह्यायणः “यद्व्यं स्यादायोरिति
 चर्मण्यं प्रतिष्ठास्तीयात्” “रथ्यं रथसम्बन्धि चर्मण्यं
 लोहचिह्नरादिनिमित्तम्” तात्पर्यब्र० १७/२ भा० । रथस्य
 तद्गमनस्य योग्या शरणिः । ३ प्रशस्तपथे अभ्यन्तरमार्गे
 स्त्री अमरः । रथानां समूहः यत् । ४ रथसमूहे च स्त्री
 अमरः । ५ आवर्त्तन्यां स्त्री मेदि० । ६ मार्गमात्रे ऽचत्वरे
 च स्त्री हेमच० । [रित्तः ।
 रट् उत्खाते आ० प० सक० सेट् । रटति अरादीत् अरदीत् ।
 रट् पु० रटति उत्खनति रट्-अच् । १ दन्ते । भावे वा० अण् ।
 २ उत्खनने मेदि० ।
 रट्च्छट् पु० द्विव० । रटान् छादयति रट्-णिच्-च क्लृप्तः ।
 ओष्ठयोः हारा० । रटनादिच्छटादयोऽण्यत् ।
 रट् पु० रट्-करणे ल्युट् । १ दन्ते अमरः । भावे ल्युट् ।
 २ विदारणे । [भवत् ऊदित् वेट् रधिता रट्वा ।
 रध हिंसने पाके च दि० पर० सक० । रध्यति लृदित् अर-
 रन्ज रागे (वर्णान्तराधाने) सक० आसक्तौ अक० आ० उभ०
 अनिट् । रजति ते अराङ्गीत् अरङ्क्त । घटा० रञ्जयति
 नगरमण्ये तु रजयति ।
 रन्ज रागे आसक्तौ दिवा० उभ० सक० अनिट् । रज्यति
 रज्यते अराङ्गीत् अरङ्क्त । घटा० रञ्जयति रजयति ।
 रन्तिदेव पु० रम-संज्ञायां तिक् कर्म० । १ विष्णौ मेदि० । २ चन्द्र-
 वंशे नृपभेदे शकुन्तरे च पुंस्त्री० शब्दर० स्त्रियां ङीष् ।

रन्तु पु० रम-आधारे लृट् । १ वर्त्तन्ति २ नद्याश्च मेदि० ।
 रन्धन न० रध-पाके ल्युट् लुमागमः । “पाके सुरहर !
 रन्धनसमये” इत्युद्भूतः । “रन्धनाय स्थाली” सि० कौ० ।
 रन्ध्र न० रम-किप् घ-सूच० क कर्म० । १ छिद्रे २ दृष्टये मेदि०
 ज्योतिषोक्ते शलग्नतोऽष्टमस्थाने च । [वृत्ते राजनि० ।
 रन्ध्रकण्ठ पु० रन्ध्रे रन्ध्रे कण्ठः कण्ठकोऽस्य । जालवर्बुरक-
 रन्ध्रवन्धु पु० रन्ध्रे गत्ते बन्धुरिव । उन्दुरौ त्रिका० ।
 रन्ध्रवंश पु० रन्ध्रवृक्षलो वंशः शाक० त० । (रत्ततां वंशं) वंश-
 भेदे । “वंशो त्वन्तौ कषायौ च किञ्चित्तिक्तौ च शीतलौ ।
 भूतकच्छप्रमेहार्थः पित्तदाहाक्षनाशनौ । विशेषात् रन्ध्र-
 वंशस्तु दीपनोऽजीर्णनाशनः । रुचिकृत् पाचनो हृद्यः
 शूलघ्नो शुल्बनाशनः” राजनि० । [रराप रेपतः ।
 रप व्यक्तवाक्ये आ० प० सक० सेट् । रपति अरापीत् अरपीत्
 रप् गतौ हिंसे च आ० प० सक० सेट् । रपति । अरपीत्-
 अरापीत् । इदिद्वयम् । रप्पति अरम्पीत् रप्पते ।
 रव गतौ सक० प० शब्दे अक० आ० आ० सेट् इदित् ।
 रव्यति ते अरम्पीत् अरम्पिष्ट ।
 रभ औत्सुक्ये आ० आ० अक० अनिट् । रभते अरम्भ रेभे
 आ+आरम्भे सक० । अलिट् राजादौ आर्जपातके संभुम् ।
 आरम्भः आरम्भणम् । लिटि तु आरभे ।
 रभ शब्दे आ० आ० अक० सेट् इदित् । रभते अरम्पिष्ट ।
 रभस पु० रभ-असच् । १ वेगे २ हर्षे मेदि० । ३ औत्सुक्ये
 ४ पौर्वापर्याविवारे च अमरः । कर्ष आद्याच् । ५ वेगादि-
 युक्ते त्रि० । ६ कोषकारकभेदे पु० । ७ मर्हति त्रि० निघ० ।
 रम क्रीडायां आ० आ० अक० अनिट् । रमते विरमति
 उपरमति करंस्त उपारंसीत् । क्त्वा वेट् । णिच्
 रमयति । ज्वला० ण रमः रामः ।
 रम पु० रम-अच् । १ कान्ते २ अशोकवृक्षे ३ कामदेवे च मेदि०
 रमठ न० रम-कठन् । हिङ्गुनि स्वार्ये अण् । अत्रैव न० अमरः
 रमठध्वनि पु० रमठ इतिशब्देन ध्वन्यते ध्वन-इन् ।
 हिङ्गुनि शब्दच० ।
 रमण पु० रमयति-रम-णिच् ल्युट् । १ कामदेवे २ पत्न्यौ ।
 “रमण ! त्वामनुयामि यद्यपि” कुमा० । ३ गर्दभे पुंस्त्री०
 हेमच० स्त्रियां ङीष् । ४ वृषणे शब्दच० । ५ महारिष्टे
 (निम) राजनि० । जम्बुद्वीपान्तर्गते हरस्यकनाम्नि वर्षे च ।
 रम-भावे ल्युट् । ७ हुरते न० । करणे ल्युट् । दप-
 टोलमूले न० मेदि० । ८ जघने न० हेमच० । रम्यते-
 ऽनया ल्युट् ङीष् । १० नार्थाम् ११ उत्तमनार्थाम् स्त्री